

# Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem n. dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisni se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznabilna se plačuje od navadne vrstice, če se natlačne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

## Vabilo k naročbi.

S 1. dnem meseca oktobra začne „Slov. Gospodar“ četrto ali zadnje četrtletje. Komur je torej s tem dnevom potekla naročnina, prosimo ga uljudno, da obnovi v pravem času svojo naročbo. Do konca t. l. stane še „Slov. Gospodar“ 65 kr.

Naročnina pošlje se najlaglje s poštno nakaznico upravnistvu „Slov. Gosp.“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Upravnistvo.

## Iz državnega zbora.

Otvoritev državnega zbora in volitev predsedništva.

Vlada je dne 2. junija zaključila državni zbor samo zavoljo tega, ker so nemško-liberalni in nemško-narodni poslanci pod poveljništvom Schönereja v eno mer ropotali ter delali tak nemir, da se ni moglo o nobeni stvari več mirno in trezno obravnavati. Vlada je računala na to, da se bodo po daljšem prestanku državnega zbora duhovi pomirili, da bo mogoče vendar kaj storiti za blagor avstrijskim narodom. Toda ob času, ko je bila tihota v državni zbornici, so vznemirjali nemško-liberalni poslanci po brezštevilnih shodih nemško ljudstvo, rekoč: »Nemštvo je v nevarnosti; boj proti vladi!« In res; nastal je po mnogoterih krajih hud boj proti državnim uradnikom, ki so skušali ljudstvo pomiriti. Smešno, kaj tacega trditi, da bi bili Nemci v nevarnosti! Saj ne verujejo ti kričači svojim lastnim besedam! Slovani so v nevarnosti, posebej še Slovenci in Hrvati, ki nas neprenehoma zatirajo naši neprijatelji, kakor so nas zatirali nekdanj.

Preteklo je blizu štiri mesece, preden je vlada sklicala zopet državne poslance. V četrtek, dne 23. sep. so se zbrali v prestolnem mestu. Toda, preden se je še pričelo zborovati, smo že vedeli, da bodo prusaški poslanci kalili mir, kakor so ga kalili ob zadnjem zborovanju. Častitljivi starček, duhovnik dr. Zurkan iz Bukovine, je bil poklican, da otvori državni zbor. Ko stopi ministerski predsednik grof Badeni na svoje mesto, da s kratkimi besedami naznani cesarski sklep, da je državni zbor odprt, zakriči petorica Schönerejancev: Živio Badeni! In ko dr. Zurkan zakliče trikratni živio presvetlemu cesarju, zahruje Schönerej »hoch« nemškemu ljudstvu. Starostni predsednik predlaga na to, naj se začne volitev predsednika. Temu se pa nemško-liberalna manjšina ustavlja, rekoč, poprej se mora državni zbor slovesno otvoriti po cesarju ali cesarski komisiji. Dr. Zurkan ugovarja, rekoč: Cesar ima sicer pravico, slovesno otvoriti državni zbor, ne veže ga pa k temu nobena dolžnost.

Imela se je torej začeti volitev predsednikova, kar zakliče krščansko-socijalni poslance Gregorig: »V

zbornici je 16 policajev, preoblečenih v služabnike!« In v eno mer se je vrisčalo: »Vun s policaji!« Med silnim vrščem so se oddajali volilni listki in prejel je dr. Kathrein 203 glase. Ko je nastopil na predsednikov sedež, so kričali neprenehoma Schönerejanci: »Ti si izdajalec, Judež itd.« Kathrein pa se spodobno zahvali za zaupanje ter izjavi, da je njegova vest čista, da se nikdar ni pregrešil proti nemštvo itd. Nemški liberalci, ki se med volitvijo vedno tulili in vrisčali, pa zdaj izjavijo, da niso vedeli, kaj se je zdaj godilo, da Kathrein ni pravi predsednik itd. in zahtevajo konec seje. Večina pa je sklenila proti nemškim razgrajalcem nadaljevanje seje. Izvolila sta se nato stara 2 podpredsednika, Poljak Abrahamovič in Čeh Kramář.

V seji dne 23. sept. se je predložilo mnogo predlogov. Nekateri omenjam: Vitez Javorski predlaga, naj se opravični red državnega zbora spremeni. Ta stvar je najbolj potrebna. Predsednik državnega zbora nima nobene oblasti proti tistim poslancem, ki se v zbornici obnašajo nesramno in motijo obravnave. Ko se je pred več nego 20 leti napravil sedanji opravični red, se ni mislilo na to, da utegnejo taki suroveži priti v državni zbor, kakoršne sedaj imamo v zbornici. Ti neotesanci se trudijo na vso moč, kako bi presegali drug drugega v nesramnosti. Po drugih državah vržejo take nesramneže vun iz zbornice — v Avstriji pa nima predsednik te pravice. Nato se prebere več predlogov liberalne stranke, naj se denejo ministri na zatožno klop, ker še niso preklicali jezikovnih naredb in ker se je baje nepostavno postopalo pri raznih shodih itd. Krščanski socijalisti so tudi pokazali svojo barvo, da nam Slovonom niso naklonjeni, ker so zahtevali, da se jezikovni naredbi prekličeta; a tirjali so ob enem, naj stopi s 1. januarjem 1898 v veljavo postava o zboljšanju uradniških plač.

Dne 24. sept. se je odlikoval precej v začetku seje celjski dr. Pommer s svojim krikom, ker je zopet zahteval od predsednika, naj požene iz zbornice policaje, ki so baje preoblečeni v hišne slugе. Izvolilo se je potem 12 zapisnikarjev, med njimi sta 2 iz slovanske-krščanske zveze, namreč: Karatnicki in dr. Stojan.

Volitev v delegacijo, predlogi in dvoboj Badeni-Wolf.

Razpravljalo se je potem o vremenskih nezgodah, ki so hudo zadele mnogotere dežele, ter so zahtevali nekateri poslanci državno podporo. Vlada je pa naznala, naj se prej ko mogoče vršijo volitve v delegacije. Če morda vsak bralec ne razume tega izraza, mu naj služi v pojasnilo to-le: Skupne stroške za avstro-ogersko vojno, potem za zunanje zadeve in za denarne reči obravnavajo vsako leto poslanci, katere voli ogerski državni zbor in pa avstrijski državni zbor. Teh poslan-

cev je 120 — ogerskih 60 in avstrijskih 60. 20 avstrijskih poslancev voli gospodska zbornica, 40 pa državni zbor. Teh 40 državnih poslancev se voli po deželah in sicer tako, da imajo na pr. vsi štajarski državni poslanci (27) pravico izvoliti v delegacijo 2 uda in pa enega namestnika; kranjski volijo enega uda in enega namestnika, koroški ravno tako. Vseh teh 60 avstrijskih poslancev skupaj se imenuje avstrijska delegacija. — Mnogoteri državni poslanci izmed nemških liberalcev je pa skušalo vladi nasprotovati s tem, da so zahtevali, naj se druge reči poprej obravnavajo v zbornici — in potem še le naj se voli v delegacijo. Toda z 206 glasovi proti 107 je sklenila zbornica, da se v prihodnji seji izvrši ta volitev. Z večino državnega zbora so takrat glasovali tudi nemški veleposestniki in Italijani. To je značilno! Najbrž si je vlada ti dve stranki pridobila za-se, kar bi bilo na grozno škodo Slovencev.

V drugi seji se je vložilo zopet mnogo predlogov. Slov. poslanec je predlagal, naj se pomaga po letošnji toči poškodovanim Dolenjcem; g. Žičkar pa je vprašal deželnoobrambovskega ministra zastran odškodovanja vsled vojaških vaj in zavoljo motenja božje službe po vojakih.

V tretji seji državnega zbora, dne 25. sept. so se torej vršile volitve v delegacijo. Za Štajarsko sta izvoljena grof Attems in profesor Hofmann, — v namestnika dr. Hochenburger. Nemško-liberalna stranka ne pozna na Štajarskem ne Slovencev, ne nemških katoličanov. Smemo pa trditi z dobro vestjo, da nas je Slovencev in konservativcev na Štajarskem mnogo več, nego liberalcev in bi se spodobilo, da se nam privoščijo vsaj eden poslanec v delegacijo. Tako je nemškim liberalcem na ljubo ukrojena volilna postava za volitve v okrajni zastop, v deželni in državni zbor. V delegaciji bomo Slovenci letos zastopani samo po enem Slovincu. Za Kranjsko namreč je izvoljen dr. Šusteršič. Dr. Pommer je pa stuhal moder (?) predlog; zahteval je namreč, da se sme sicer govoriti v svojem materinem jeziku; toda predsedniku mora izročiti svoj govor v nemškem jeziku.

25. september ostane za avstrijske katoličane v žalostnem spominu. Ministerski predsednik, grof Badeni, se je spozabil tako daleč, da je poklical državnega poslanca, kričača Wolfa na dvoboj. Streljala sta drug na drugega s pištolami. Wolf je Badenija zadel na desni roki, ki je težko ranjena. Sveta katoliška cerkev izobčuje iz svoje srede vse, ki se podajo na dvoboj, pa tudi one, ki jim kakor koli pri dvoboju pomagajo ali navlašč gledajo, kako se bijejo ali streljajo dvobojevniki. Uboga Avstrija! . . .

## Kako se Spodnji Štajar pripravlja za Pruse.

(Dalje.)

Oglejmo si razne urade posebej; začnimo z okrajnimi glavarstvi. Uradniki okrajnih glavarstev so zastopniki visoke vlade, in njim je med drugim tudi izročena skrb za prav uspešno germanizacijo. Naši ubogi slovenski sinovi tega zaupanja pri visoki vladi nimajo, in zatorej sedijo na teh imenitnih mestih večinoma le nemški plemiči. Jeden jedini slučaj nam je znan, da je sin slovenskega štajarskega kmeta si izvolil kruh pri okrajnem glavarstvu; a kmalu je videl, da tam ne pride dalje, in obrnil se je raje k drugemu stanu, v katerem je zdaj visoko čislán. Tako pri celi politični upravi na Štajarskem v resnici ni niti jednega slovenskega uradnika.

Kakor je delokrog okrajnega glavarstva obširen, tako pomenljiv in v narodnem oziru za nas poguben je njegov upliv. Pritisk njegov čuti okrajni in krajni šolski svet, okrajni in občinski zastop, in gospoda okraj-

nega glavarja pohvalen, pretéč ali karojoč pogled oziroma moralen nemil sunek pod rebra ali dobrohotne opomine in blage poduke je že doznal vsakdo, kdor je bil ud jedne ali druge gori navedenih korporacij. Občinski predstojniki vedo o tem menda največ pripovedovati, kakor n. pr. jareninski, ki se bojuje za slovenski poslovni jezik. Skratka germanizujoči upliv okrajnih glavarstev se da zasledovati dol do občinske table in do izveske, ki jo ima črevljár na steni. In ravno o teh še par besed.

Najvišji politični urad na Dunaju, to je ministerstvo za notranje zadeve je izdalo pred par leti ukaz, da ima vsak obrtnik vidno naznanjeno imeti svoje ime in obrt, dobro poznajoč slabost Slovencev, da kaj radi pokažejo tujščino, kolikor je znajo ali tudi ne. Sicer je otroče in smešno, hoteti na tak način število Nemcev si povečati, kajti to nemštvo je vendar le za oko; ali resnica je tudi, da se naša vlada takih sredstev poslužuje, češ, da je vsaj na videz več Nemcev; čemu bi pa inace pri ljudskem štetju dajala zapisavati občevalni, ne pa materni jezik, ko vendar prvi za statistično vedo nima nobene vrednosti, kakor pri ljudskih štetjih tudi nobena država vse Evrope ne dá določevati občevalnega jezika?

Napisi, koje smo vzeli v misel, so na Spodnjem Štajarskem večidel nemški; zgornja Savinjska dolina je v tem oziru najčastnejša; žalostno pa je po Slovenskih goricah. Tukaj je čisto slovenski napis bela vrana; k večjemu če vidiš za debelo pisano nemščino našo milo slovenščino v suhih, drobnih črkah. Prava podoba naših narodnih razmer! Dragi moj! Ali ne veš, ali pa že ne čutiš več, da ima tebi, ker si Slovenec, na prvem mestu biti vedno slovenščina, nemščina, če že ne moreš brez nje biti, na drugem, ker je jezik tujcev. Ali bi se ti dopadlo in zdelo prav, ako bi sin pri gostiji na prvo mesto posadil kako tujo žensko, svoji lastni materi pa odkazal mesto tam doli pri zadnji mizi? Bodi pošten, ne daj se zapeljati, da zaničuješ svojo mater, svoj jezik! Saj vendar stara prislovica pravi: »Jeden Bog, jedna vera, jedna mati, jeden jezik!« Dobro si jo zapomni, če ti še ni bila znana, in globoko si jo vtisni v srce! Veruj, da se kot Slovenec z nemškim napisom pred svetom onečastuješ; sicer se ga naši prusaki veselé, ali poštenjaki te zato zaničujejo.

Tudi smešijo se često naši ljudje z nemškimi napisi, kajti čitajo se včasih take spakedrije in neumnosti, da se nehoté vsili misel: »Osel, ki vsemu svetu oslarijo prodaja.« Gotovo ni preostra, če se na tabli čita: »Jozef N., Gasthauer und Fleisbirt.« Ostani torej pri svoji slovenščini, katero znaš in katere se ti ni treba sramovati; le v čast ti bo. Saj tudi Nemeč ne sili po drugem jeziku, tudi Francoz ne, pa tudi noben majhen narod ne, in če je še mnogo manjši od slovenskega. Sedaj pa še zastran pisanja osebnih imen ali priimkov. Če imaš nemški priimek, na pr. Schneider, slobodno ga pišeš nemški; če pa imaš slovenskega, na pr. Potočnik, piši ga tudi slovenski, ne pa Pototschnigg, kar je cvet neumnosti. Le poslušaj! Praded tvoj je imel svoj kos zemlje in tudi bivališče ob potoku; zvali so ga radi tega Potočnika in ime mu je ostalo. Tvoj praded je bil Slovenec, ljudje, ki so ga krstili, so bili Slovenci, beseda potok je slovenska kakor tudi ime Potočnik, katero se torej ima pisati slovensko, če bi naj bilo pametno pisano. Slovensko abecedo poznaš, saj si hodil v šolo, in torej veš, da za peti glas tvojega imena služi črka č, za zadnji pa k. Vse drugo pa je neumnost, kajti kakor Nemeč nikdar niso pisali in tudi sedaj ne pišejo po slovenskem pravopisu, tako tudi Slovenci ne po nemškem.

Dobro vemo, da je ministerstvo za notranje zadeve izdalo ukaz, po katerem se imajo osebna imena pisati,



kakor so pisana v krstnih knjigah od stare dobe, t. j. od dobe cesarja Jožefa II. naprej. Pod tem cesarjem pa se je moralo na vse kriplje nemčevati in tudi slovenska imena so se izpreminjala, in tako so nastala, kakor se da po starih listinah dokazati, iz Goričnik Bergmann, iz Tresoglav Schüttelkopf, iz Ševeder Schönewetter, iz Sršen Sehrschön, iz Breg Wreg, iz Krničnik Karnitschnigg, iz Vovšek Wouschegg itd. Ministerski ukaz veleva torej z drugimi besedami, da se imajo slovenska imena kolikor jih je dosedaj že pisanih nemški, nadalje tako pisati. Gledé na to opozarjamo, da ima vsakdo pravico zahtevati, da se v krstni knjigi zraven ponemčenega imena otrokovega postavi ime v pravi slovenski obliki. Dotičnemu otroku lahko služi potem le popravljena oblika imena. Sicer pa se nikomur, kogar ime je v krstni knjigi popačeno, ni bati, da bi, če piše svoje ime pametno, radi tega se mu pridržala dedščina, ki jo ima dobiti po kakem zlatem stricu v Ameriki. Ali je dotičnik pravi dedič ali ne, se že da dognati.

Da se še jedenkrat povrnemo k izveskam. Obrtniki, trgovci in drugi, ki imate nemške napise! Dajte je popraviti ter imejte v časti, kar je vašega. Kdor hoče obogateti, gleda na krajcarje; in mi Slovenci moramo, ako se nam sedanje neznosno stanje naj kedaj obrne na bolje, začeti gledati na najmanjše stvari, še mnogo manjše od napisov na izveskah. Za desetice, ki je utegne to tega in onega stati, naj mu ne bo žal; položil jih je narodu na oltar. Drugi zavedni Slovenci, ki izvesk nimate, in razumniki, vi pa uplivate na one, podučite jih in ne dajte jim miru, dokler niso narodu našemu dali, kar je narodovega!

## Cerkvene zadeve.

### Sv. Jožef pri Mariboru.

(Zgodovinska črtica.)

(Dalje.)

Kmalu potem je za Maribor in okolico nastopila prav huda doba britkosti, v kateri je cerkva sv. Jožefa daleko zaslovela. Bila so to osodepolna kužna leta 1679 do 1683.

Že leta 1668. so se začela na nebu in zemlji prikazovati nevarna znamenja. Po letu je bila nestrpljiva vročina, a v kljub temu je bilo vedno bolj mokrotno. Vsled strašnih ploh, ki so se meseca avgusta vlivale, narastle so na spodnjem Štajarskem vse reke ter napravile semtertja mnogo škode. V jeseni vlačile so se smradljive megle po zemlji in kužile zrak, ki je bil zelo nezdrav. Pri Slov. Gradcu in tudi niže Maribora umrli so nekateri prav naglo, — s sumljivimi znamenji, v Celju pa je že nesrečna kuga davila in morila. Zato so se tudi v Mariboru bali, da jim bode novo leto za vezilo prineslo morilko kugo. Pa leto 1679. še za Maribor ni bilo posebno nesrečno, dasiravno je vreme tudi v tem letu bilo zelo nenavadno in nezdravo. V ruški okolici imeli so sicer neko nalezljivo bolezen, pri Sv. Lovrencu v Puščavi pa meseca julija že tudi kugo, a ta se v tem letu ni tako hudo razsajala, kakor 1680 in naprej. —

Soditi po poročilih, davila je kuga najprej ob koroški in nemško-slovenski meji ter je za Dravo prišla v Maribor. Od tod se je naglo razširila ne le po Dravskem polju, nego tudi po Slov. goricah. V Mariboru oglasila se je morilka že meseca junija 1680. Pa v kljub temu, da je v mestu in predmestju umrlo več oseb, večinoma prav naglo, ni se za to nikdo posebno zme-

nil. Reklo in trdilo se je, da so imeli vročinsko bolezen. In tako se je zgodilo, da se je kužni strup vedno bolj širil in celo mesto okužil, predno se je bilo kaj v obrambo ukrenilo.

Proti koncu meseca junija je bilo videti, kakor bi kuga hotela prenehati, a kmalu je začela moriti z novo močjo. V veliki bolnišnici, ki je stala blizu kužnega pokopališča, umrli so v nekaterih dnevih ne le vsi strežniki, pogrebci in grobarji, nego tudi nekateri zdravniki in duhovniki. A tudi zvun bolnišnice po hišah ni bilo bolje. Angelj morije se je pomikal od hiše do hiše in se ni zmenil ne za starost, ne za stan. Zdaj je segel po nežnem detetu, ki se je v maternem krilu veselo igralo, in revče začelo se je takoj lecati in bilo je po njem. Zdaj je razlil smrtni strup po žilah materi ali očetu, in ni ga ganilo milo jokanje nedolžnih otročičev, ki so kot sirote ostali brez vsake podpore celo osamljeni na svetu. Možu je pobral ljubo ženo, ženi pa dragega soproga, prijatelju vzal zvestega prijatelja, — in tako je kosila kosa neizprosljive smrti brez razločka in usmiljenja posebno septembra in oktobra 1680. Navadno je prvi za kugo umrli v hiši okužil tudi vse druge, in jednega za drugim odvedel je angelj smrti na drugi svet.

Da v toliki stiski ljudje niso pozabili na Boga, je lahko misliti, saj je dovolj znano, da nevolja moliti uči. V tem času hudega obiskovanja božjega zatekali so se Mariboržani z raznimi obljubami k sv. Roku, sv. Sebastijanu, sv. Barbari, zlasti pa k Materi božji in k njenemu deviškemu soprogu, sv. Jožefu. Ko bi zamogla pečina, na kateri stoji cerkev sv. Jožefa, govoriti, pripovedovala bi nam, da je v onih prežalostnih časih več tisoč ljudij imenitnega in priprostega stanu dospelo tja ter se je v prvotni cerkvi sv. Jožefa zaupljivo priporočevalo sv. Jožefu in dev. Mariji; — povedala bi nam, koliko vročih solz se je ondi prelilo, koliko gorečih molitev opravilo, da bi Bog hudo šibo odvrnil.

Ko je potem koncem leta 1680. v Mariboru kuga celo prenehala, dasi je še drugod hudo davila, postavili so meščani vsled zaobljube leta 1681. na mestnem trgu veličastno šatvo Marije, brez madeža spočete, s podobami kužnih patronov ob straneh, na hribu zunaj mesta pa cerkvico sv. Barbare.<sup>1)</sup> V cerkvi sv. Jožefa pa, v katero so verni od vseh strani z raznimi darovi prihajali, opravljala se je dan za dnevom sv. maša v zahvalo, da je Bog po priprošnji sv. Jožefa in dev. Marije grozno kugo od mariborskega mesta milostljivo odvrnil. (Dalje prih.)

## Gospodarske stvari.

### Domača zdravila za živino.

(Konec.)

Grenka sol, z domačo soljo zmešana, je dobro zdravilo zoper vročinsko bolezen. Konju se daje k otrobom ali ovsu primešana po 30 do 60 gramov, enako tudi govedi, mali živali pa pol manj — po dva do trikrat na dan. Če pa to še premalo izprazni želodec, treba še pomnožiti grenke soli.

Hmelj je dobro sredstvo, pokončati uši v kurnikih in golobnjakih. Dene se na tla v kurniku kuhane hmelja in pusti nekaj dni ležati. Med tem se uši v njem zberejo, na kar se vse pobere in zažge. Na ta način se najlozje prežene mrčes iz perutninskih hlevov.

Jagode črne, s kuhane, so zdravilo za drisko pri svinjah. Vzame se jih za pest veliko, v vodi skuha, da postane kaša, in po enkrat na dan svinji daje.

<sup>1)</sup> Ign. Orožen, I., 9., 22. in 538.

Jajca kokošja služijo kot sredstvo zoper napenjanje živine, ako se je preobjedla. Na gornjem Štariju jih tako le pripravijo: Beljak se na vsakej strani pri malej luknjici izpusti, jedna luknjica se s kruhom zamaši, pri drugej pa se v jajce vlije trpentinovega olja. Tako napravljeno jajce se da bolnej živini, kar baje dobro upliva zoper napenjanje.

Jelove veje so zdrava hrana za ovce in koze po zimi. Dajo se živini navadno kot navrček zvečer, da jih po noči obirajo. Zlasti je svetovati pri slabej hrani ta poboljšek, ki reši marsikatero živinčee pogina vsled — gladu. Kjer imajo dosti gozda, naj se na to ne pozabi!

Kamilice so izvrstno zdravilo zoper vetrove in grizenje v trebuhu in črevah živine. Vzame se jih za veliko živino po 30 do 50 gramov, za malo polovico manj suhih kamilic. Te se denejo v posodo ter z litrom vrele vode poparijo. To se pusti pokrito stati za pol ure, da se ohladi. Potem se da bolnej živini, kar navadno bolezen kmalu potolaži.

Kamilice so tudi dobro zdravilo zoper koliko pri konjih. Vzame se jih za dve pesti, v litru vode skuha, precedi in ko se shladi, se dodá za pol litra lanenega olja, 30 gramov solitarja in 15 gramov oženka. To vse se enkrat konju v gobec vlije. Zraven naj se napravi dristlja iz kamilic in malnega perja; vsakega se skuha za tri pesti, dodá pa se za 30 gramov lanenega olja, nekoliko oženka in kafe. To noj vajena roka kot dristljio porabi.

Kamiličine cvetlice, poparjene z vrelo vodo, dajejo izvrstno mazilo za bolne oči pri konjih. Ko je zdravilo stalo za četrť ure, se precedi in v tekočino se primeša za 8 gramov cinkovega vitrijola. S tem mazilom se potem bolno oko maže.

Kamilice, katerih se vzame za jedno pest, zraven pa dodá toliko zdrobljenega lanenega semena, to je zdravilo zoper grizenje pri svinjah. Kuha se v litru vode tako dolgo, da postane voda žlerasta, potem se precedi in polovica te kuhovine na enkrat svinji dá. Druga polovica se da po potrebi.

Kamilice, kolmež in timijan, kuhani, dajo čaj, ki je dobro zdravilo za drisko pri prascih. Tudi je koristno, prascem večkrat dati beljakovine na vodi z nekoliko rabarbare in stolčene krede pomešane. Od vsakega za nožev konec po dva ali trikrat na dan.

Karbolna kislina (dobi se v lekarni) se priporoča kot zdravilo za garje pri goveji živini. Vzame se jeden del karbolne kisline, toliko tudi petroleja in 18 delov laškega olja. S to zmesjo se potem garje mažejo. Ako so te prav hude, se naj vzame nekoliko več karbolne kisline in petroleja. Tudi velja za zdravilo zoper garje jeden del karbolne kisline zmešan z desetimi deli vode, s katero zmesjo se garje mažejo.

**Sejmovi.** Dne 2. okt. pri Sv. Lovrencu v Slovgor. in v Kostrivnici. Dne 4. okt. v Jurkloštru, Konjicah, pri Sv. Heleni, pri Sv. Lenartu v Slov. gor., v Mariboru, Žalcu, Dolu in Artičah. Dne 6. okt. v Pišecah. Dne 7. okt. v Halbenrainu in na Bregu pri Ptujju (za svinje).

## Dopisi.

**Od Sv. Lovrenca nad Mariborom.** (Izlet) našega kmečkega bralnega društva dne 2. septembra na Smolnik se je prav dobro obnesel. Udeležila se ga je množica vrlih narodnjakov. V prvi vrsti se zahvaljujem tukaj onim gospodom iz Slov. Bistrice, kateri so nas počastili v tako obilnem številu in ki se niso bali dolge

trudepolne poti. Nadalje presrečna zahvala č. g. Frangež-u, župniku pri Sv. Marjati, č. g. Šijancu, kaplanu v Rušah, in vsem našim kmetom iz Puščave, Sv. Lovrenca in sosednih občin. Ta dan je bil za nas pravi narodni praznik; po službi božji v dični smolniški cerkvi so se vršile točke vsporeda, kojega smo že v svojem času objavili, točno druga za drugo. Pri skupnem obedu napivalo se je na vse strani. Po banketu so nam predočili prav dobro diletantje šaloigro »Kateri bo!« Torej še enkrat vsem udeležencem izleta najprisrčnejša zahvala, kakor tudi g. Hlebu in gospicama J. in B., ki so izvrstno skrbeli za naše telesne potrebe. Dal nam Bog doživeti v kratkem zopet takšne veselice, da bomo s tem pokazali našim nasprotnikom: »Pa pri nas je korajža, pri vas je pa ni!«

**Izpred Maribora.** (Nemčurska razposajenost) prehaja že v steklino. Med drugimi ta-le slučaj, katerega je poročevalec doživel dne 20. sept. t. l. v mariborski mestni hranilnici. Imel je ondi opraviti za neko drugo osebo. Ko je povedal pristno slovensko ime dotične osebe, začele so, kakor dež, leteti zbadljive opombe čez Slovence, zlasti duhovnike. Ker dotični uradnik ni vedel, kako se ime piše, napisal mu je poročevalec sam, seveda v slovenskem pravopisu, ne sluteč, kako hudodelstvo bo s tem storil. Kakor stekli so začeli rohneti nekateri uradniki, zakaj da se ime ne piše v nemškem pravopisu. »Tako delajo slovenski farji!« in še hujše opombe so letele. Neko debelušasto tevtonsko človeče je vrglo nekaj zaničljivih pogledov na poročevalca in samooblastno izreklo, da se mora prepovedati taka imena pisati v hranilične knjige. — Ne gledé na neutesano vedenje uradniškega osebja, mora nas ta skrajna nemčurska zagrizenost spametovati, da enkrat pokažemo zobe prusaški drhali. Bodimo enkrat dosledni! Zakaj bi Slovenec nosil svoj denar v tako sršenovo gnezdo? Ali nimamo svojih denarnih zavodov? Vsekako še jih bo treba pomnožiti in začeti boj na vsej črti proti nemčurski prevzetnosti, ki presega že vse meje. — Slovenci, zlasti duhovniki, skrbite, da vaša slovenska imena ne bodo več delala nadloge prusakom mariborske hranilnice!

**Od Sv. Martina na Paki.** (Javni shod), kojega je priredilo žalsko kat. politično delavsko društvo dne 19. sept. na Paki, vršil se je po vsem mirno in častno. Gosp. podpredsednik, M. Ulčnik, otvoril ob 3. uri shod in predstavi komisarja. Govorila sta č. gospod župnik Zdolšek o kmečkem, gospod Gostinčar pa o obrtniškem in delavskem vprašanju. Gospoda govornika sta govorila obširno in temeljito o uzrokih, zakaj propada kmečki, oziroma obrtniški stan, a navajala tudi pripomočke za rešitev in zboljšanje istega. Beseda je tekla gospodoma govornikoma gladko in doumevno, da jih je vsakdo lahko razumel. Osoljena je bila tudi z dovtipi — zato se poslušalci nismo utrudili, dasiravno sta govora trajala skoraj poltretjo uro. Dotikala sta se gospoda govornika tudi socijalne demokracije, ter njune ženijalne (?) nazore vsak od svoje strani prav temeljito zavrnila, oklestila in osmešila. Slednjič se je sprejela ednoglasno sledeča resolucija: Današnji shod slov. kat. delavskega društva v Žalcu, zborujoči pri Sv. Martinu na Paki, se popolnoma strinja z resolucijami, sklenjenimi na vseslovenskem shodu v Ljubljani, ter pozivlja slovansko krščansko narodno zvezo, da skuša zakonito uresničiti smer resolucije s tem, da najodločneje zahteva izvršitev narodne ednakopravnosti v državi in socijalne preosnove. — Ko je gospod podpredsednik shod zaključil, vračali smo se veseli in hvaležni domov, hvaležni govornikoma, koja je požrtvovalna ljubezen v našo srediño privedla in ne umazani groš, kateri vodi plačane demokratske agitatorje na shode. Srčna hvala naj



bo tu izrečena tudi slov. kat. delavskemu društvu v Žaleu za prireditve shoda na Paki!

## Politični ogled.

### Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar pridejo prih. nedeljo na Gornje Štajarsko na lov. — Danes je v državnem zboru finančni minister predložil državni proračun za prih. leto. — V soboto večer je bil velik shod krščanskih dunajskih učiteljev, ki obsojajo rogoviljenje svojih socijaldemokratskih tovarišev.

Češko. V terek je bil v Pragi shod čeških zaupnih mož, ki so odobrili dosedanjo politiko mladočeško. — V Moravski Ostrovi pa je bil shod poljskih in čeških zaupnikov iz Šlezije, ki so sklenili, da hočejo v narodnih rečeh skupno delovati.

Štajarsko. Krščanski »bauernbund«, ki je do zdaj večinoma rogovilil po Srednjem Štajarskem, je te dni priredil par shodov na Gornjem Štajarskem, da še ondi zbere liberalne ostanke med kmečkim ljudstvom.

Koroško. Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence priredi prih. nedeljo shod ob Šmarjeti v Rožu. — Umrli je vrli slov. prošt Jan. Marinič v Dobrli vasi. — Spomenik Schmidt-Zabierowa ob humberski cesti je nekdo poškodoval.

Kranjsko. Deželno gledališče začne predstave z nemško igro. Ali so Nemci gospodje na Kranjskem? — Zemeljske ostanke Kopitarjeve prepeljejo v Ljubljano dne 12. oktobra. — Pravila katol. del. društva v Jesenicah so že potrjena.

Primorsko. Kako skrajno krivični da so Lahoni nasproti Slovincem, so pokazale volitve v delegacijo. — Društvi »Sloga« in »Šolski dom« v Gorici naj bi vsak premožen Slovenec podpiral, ker se toliko trudita za pravo vzgojo slov. dece.

Hrvaško. Krvava rabuka je bila v Slušnici in v Sjeničaku. V Slušnici je punt nastal zaradi zastave; ljudstvo ne mara ne ogerske, ne srbske ali hrvaške, ampak samo cesarsko. Žandarji so ubili dva Hrvata. V Sjeničaku pa je ljudstvo ubilo tri uradnike v prepiru za neko šumo. In vso to kri imajo na vesti Madjari.

Ogersko. Oni dan je z Dunaja došel v Budapešto rumunski kralj, da obiše našega cesarja. Govori se, da se Rumunska pridruži trozvezi. — V ponedeljek se je zopet sešel državni zbor. Ogri srčno želé, naj se sedanja avstro-ogerska pogodba kar podaljša za dve leti.

### Vnanje države.

Rim. Sv. oče spisujejo zdaj novo encikliko ali okrožno pismo o najsvetejšem oltarskem zakramentu. Pravijo, da bo to njihova poslednja okrožnica. Daj Bog, da še ne!

Francosko. Parlament ali državni zbor se otvori dne 19. okt. Sicer se pa radikali in socijalisti že pripravljajo na nove volitve s tem, da grozno hujskajo zoper papeža in duhovščino.

Angleško. Stari Gladstone, ta mogočni prijatelj vseh stiskanih narodov, je sila nevoljen na mirovno pogodbo med Turčijo in Grško. Turčija, kjer so lani 100 tisoč krščanskih Armencev pobili, je zdaj močnejša, ko po krimski vojski.

Rusko. Car je veliko krivico odpravil, namreč to, da zanaprej katoliški ali protestantski učenci ne bodo več hodili k pravoslavni službi božji. — Vremski, guvernér v Turkostanu, je izdal ostro naredbo proti trpinčenju vojakov.

Grško. Nezadovoljneži hujskajo ljudstvo, naj se

rajši zopet Turčiji napove vojska, kakor da se sprejme mirovna pogodba s Turško. Državni zbor bode pa gotovo to pogodbo potrdil. Nato pa bržčas odstopi Rallisovo ministerstvo.

Špansko. Kraljica se te dni vrne iz San Sebastiana v glavno mesto Madrid. — Na Kubi je dozdale zbolelo že 40 tisoč vojakov, katerih so mnogo poslali domov.

Severna Amerika. Iz Novega Jorka se poroča: Povodom prepira med štrajkajočimi delavci različnih jezikov se je vnel velik poboj. Devet delavcev je bilo smrtno ranjenih, 18 pa lahko.

## Za poduk in kratek čas.

### Popotna pisma iz Bosne.

V Serajevu, avg. 1897.

(Dalje.)

Predragi!

Serajevo, glavno mesto Bosne — ki šteje blizu 30.000 prebivalcev, nad polovico mohamedanov in do 3000 židov, večinoma španskih — sedež katoliškega nadškofa, pravoslavnega metropolita, obdajajo od treh strani visoki hribovi, nekdanje obrasteni, sedaj pa goli, da se ne morejo na njih vzdrževati ljudje sumljivega značaja. Le od ene strani, od Serajevskega polja, od zahoda je mesto odprto; od te strani so udrlji tudi l. 1878. vanj avstrijski vojaki, in velik kamenit križ še zdaj kaže kraj, ki je bil najbolj pomočen s krvjo kristjanov. Mesto je že precej zgubilo svoj turški značaj — res mnogo je še nizkih, umazanih, zastarelih turških kočic, pa tu in tam se že dvigujejo lepe, mogočne palače, ki bi krasile ravno tako lahko tudi dunajsko mesto.

Od kolodvora, ki je skoro uro oddaljen od središča mestnega, Te popelje električni voz za 10 kr. v mesto. Na desno in levo so majhne hišice; v njih bivajo večinoma kristjani, med tem ko mohamedani bolj na robu hribov stanujejo, raz katerih se ozirajo na mesto, kakor mogočni čuvaji, močno sezidane trdnjave. Te branijo mesto, tako, da bi Turki, ako bi se jim zljubilo enkrat po Serajevu, dobili precej smodnika vohat. Priprosto ljudstvo, posebno mohamedansko je namreč prepričano, da pride Bosna kmalu zopet nazaj pod turško oblast. Kako naivne, otročje nazore imajo ti ljudje! Sultan — tako pravijo — ki je poprej gospodoval čez to deželo, imel je enkrat pri igri »smolo«, ker mu je denarja zmanjkalo (ta nesreča tudi naju včasih doleti posebno proti »zadnjemu«) moral je zastaviti Bosno in Hercegovino s tem, da se mu čez 20 let povrne; med tem se pa imajo po Bosni in Hercegovini zgraditi lepe železne in vožne ceste. To se je sicer zgodilo — pa menda prideš še prej Ti v Bosno, nego Bosna pod turški jarem. Pa pustimo Turke, naj čakajo, midva si pa oglejva med tem Serajevo.

Serajevo deli reka Miljačka v dva dela, ne enako velika. Čez to reko je zgrajenih več mestov, 3 kameniti, 3 železni in ravnokar delajo zopet novega. Večina mesta je na desnem bregu; zato si popotnik tudi najprvo ogleda znamenitosti tega kraja. Ne daleč od kolodvora zagledaš velike vojašnice ali kasarne, v katerih biva do 3000 vojakov, bosanskih in naših; poveljnik jim je sedaj gen. Appel, jako priljubljen in poljuden mož, izgleden vojak, poln milobe. Ravno te dni, ko bivam tukaj, imajo vojaki velike vaje; treba je bilo zgodaj na noge, ker pa ni bilo takoj služabnika tu, da bi generalu osnažil obleko, glej ga, kako stoji star general pri oknu, ter si sam snaži gumbe svoje obleke. Delo ne sramoti nobenega človeka, tudi visokega gospoda ne. Ne daleč od

kasarne je velika tovarna za bosanski, posebno prijeten cigaretni tobak. Takega tobaka se veliko pripravi — saj ga je pa tudi treba, kajti v Bosni vse kadi, moške in žene; tudi nedoletnim fantalinom diši cigareta, kakor našim strokom sladkor, in mogoče je, da bosanska mati jokajočemu dojenčku, ako ga hoče pomiriti, vtakne cigareto v usta. Tega sicer nisem videl, pa mogoče je.

Dalje proti mestu zagledaš pod košatimi in starodavnimi lipami prenovljeno Ali-Paša-mošejjo, mohamedanski tempelj — katero imajo mohamedani v veliki časti. Tu so se ustaši (insurgentje) dne 19. avg. 1878 kaj hrabro branili, dok se niso po krvavem boju udali Avstrijcem. — Blizu te mošeje je staro pokopališče — ker ravno to omenjam, mi je pripomniti, da mohamedani nimajo pokopališč, kakor mi. Pri nas skoraj vsakega grozi bivati blizu pokopališča, mohamedani pa so imeli navado in jo še deloma imajo, posebno izven mest, kajti tu se jim je prepovedalo, da svoje rajne tam pokopljejo, kjer so se poprej najraje vzdrževali. Zato se vidi po Bosni skoraj blizu vsake hiše spomeninski kamen, pod katerem počiva kak mohamedanski praded.

(Dalje prih.)

**Smešnica.** Sodnik: »Zakaj niste najdene denarnice takoj oddali?« — Zatoženec: »Bilo je že pozno zvečer«. Sodnik: »Zakaj ne drugo jutro?« — Zatoženec: »Tedadaj že ni bilo nič več v njej!«

## Razne stvari.

**Domače.** (Oproščena) sta bila enoglasno dne 28. sept. v Celju od porotnikov odgovorni urednik »Slov. Gosp.« in faktor Cirilove tiskarne. Tožil ju je velenjski Priboschitz zaradi dopisa iz Šaleške doline v letošnji 3. številki našega lista. Priboschitz je zastopal dr. Stepischnegg, nas pa slavno g. dr. Juro Hrašovec.

(Na god mil. knezoškofa), včeraj so v stolni cerkvi mariborski peli slovesno sv. mašo preč. g. stolni dekan Lovro Herg. Sv. maše se je udeležila mariborska duhovščina in prav mnogo vernikov.

(Izredna 30-letnica.) Danes so praznovali v krogu svojih mariborskih prijateljev preč. g. stolni prošt in protonotar apostolski, Ignacij Orožen, 30-letnico, od kar so ud kapiteljna lavantinskega. Še na mnoga leta!

(Gospodarsko-obrtniški shod v Žalcu) se je vršil dne 26. sept. ob precejšnji udeležbi. Po pozdravu predsednika, g. D. Hribarja iz Celja, je govoril g. dr. Karlovšek o kmetijstvu in narodnem gospodarstvu, g. dr. Pipuš o novi pridobninski postavi in g. Rebek o obrtnih razmerah. Gosp. D. Hribar je končno razpravljal o pomenu obrti in trgovine.

(Izvrstne glasovire in harmonije) ima na prodajo ali tudi za posojilo g. Berta Volkmar v Mariboru, gosposke ulice št. 54.

(Domača cerkvena umetnost.) Kamenita, nad 3 metre visoka kipa izdeluje za cerkev v Št. Pavlu na Boljski g. J. Cesar v Mozirju.

(Od okr. glavarstva v Slov. Gradcu.) Kakor smo zadnjič omenili, pojde g. okrajni glavar Finetti v pokoj. Od dne 14. sept. sem vodi okr. glavarstvo g. komisar A. pl. Anderrain.

(V Braslovčah) je v soboto opoldne zgorel spodnji kozolec vlač. g. dekana. Petletni deček sosedov se je z žveplenkami igral in ga zapalil.

(Nesreča v rudniku.) V Trbovljah je ponesrečil rudniški vežbanec Fran Eichelter, sin tamošnjega rudniškega ravnatelja, ker se je v jami porušil nanj utrgani svet in ga zasul.

(Kača) je piknila 3letnega otroka na Žagerjevi viničariji pri Sv. Urbanu, kamniške župnije. — Sploh pa je čudno, da je bilo te dni blizu Maribora več kač videti, kako se obešajo po drevju.

(Tovarno za barve) pripravlja Nemeč Hocke v Libiji pod Mozirjem; na Paki za aluminij Nemeč Payer; na Polzeli za merila Nemeč protestant Prill. Tako požira lužec ped za pedjo naše zemlje, a mi držimo roke križem; ter se rajši kavsamo med seboj!

(Požar in samomor.) Dne 22. sept. okoli polnoči sta pogorela v Litbergu pri Ormožu Andrej Vaupotič in njegov sosed Kokol. Ko je bil Vaupotič pri Kokolu požgal, letel je domov ter se na podstrešju obešil in s svojo hišo vred zgorel.

(Duhovniške spremembe.) Župnijo Sv. Marjete na Polzeli je dobil č. g. Jož. Atteneder, nemški pridigar in katehet v Celju, in župnijo Pameče č. g. Jan. Rotner, kaplan pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. — Č. g. provizor Anton Postružnik pride za kaplana v Šmartin pri Šaleku. — Č. g. mestni kaplan Jož. Potovšek v Celju postane ondi nemški pridigar in katehet. — Premeščena sta č. gg. kaplana Rudolf Janežič iz Št. Ilja v Slov. gor. v Celje in Franc Krulje iz Šmartina pri Šaleku v Št. Ilj v Slov. gor.

**Društvene.** (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali p. n. gg.: stolni dekan L. Herg v Mariboru in dr. Weingerl v Gradcu po 10 fl., gostje na primiciji pri Sv. Martinu pod Vurbergom, Fr. Schwarz, župnik v Kamnici, M. Kelemina, župnik v Št. Ilju v Slov. gor., Fr. Hrastelj, župnik v Ribnici, profesor dr. M. Matek v Mariboru in M. Gaberc, župnik v Kapelah, po 5 fl.; Pleteršnikova hiša v Pišecah 4 fl., Jož. Weixl, kaplan pri Sv. Križu na Murskem polju, 2 fl. in Rud. Janežič, kaplan v Št. Ilju v Slov. gor. 1 fl. 50 kr. Bog plati!

**Iz drugih krajev.** (Grof Badeni) je v nedeljo bil pri sv. spovedi in obhajilu. Bil je tudi zopet vsprejet od kardinala Gruše v katoliško cerkev, iz katere je bil izobčen zaradi dvoboja. Včeraj pa se je grof Badeni že vozil na sprehod; ranjena desnica mu lepo celi.

(V avstrijsko delegacijo) je izvoljenih od gosposke in poslanske zbornice 60 udov. Od teh pripada 36 k desnici, 24 pa k srednji stranki ali k levici. Delegaciji, avstrijska in ogerska, se snideta koncem oktobra na Dunaju.

(Na Češkem) se še vedno dogajajo krutosti Nemcev nasproti Čehom. Nemci podé iz služb češke delavce in posle in kruto postopajo na javni ulici nasproti mirnim ljudem češke narodnosti. Tem german-skim sinovom zadostuje že to, ako je kdo Čeh, da ga proganjajo neusmiljeno. Kaj more ubogi češki delavec za to, da so se izdale jezikovne naredbe?

(Parnik v plamenu.) Na neki ladji, ki je plula po reki Ufa v Rusiji je nastal dne 20. sept. ogenj. Med potniki, bilo jih je 200, je nastal grozen strah. Mnogo jih je utonilo, mnogo jih je poškodovanih, mnogi so zgoreli. Kdaj bo konec takih nesreč?

(Cvetočo jablan) je videti te dni na vrtu g. Hirschmanna v Radovljici na Kranjskem. Malo drevesce nosi poleg več cvetov tudi dva sadova.

(Strašen čin v italijanski kaznilnici.) V Genovi je neki redar umoril jetnika Forna. Preiskava je dokazala, da je Forn umrl vsled nečloveških udarcev na prsi. Radi tega je izgubilo službo veliko višjih uradnikov policije, proti katerim se je začela sodna preiskava.

(Zvon je počil.) Dne 16. sept. je počil pri župnijskem uradu v Vidovcu veliki zvon, ko se je zvonilo k angeljskem češčenju — zvonovi te cerkve so zavarovani pri »Unio catholica«, katera bode morala tudi



škodo povrniti. Kakor se nam poroča, imela je »Unio catholica« v tem letu na Hrvaškem že 6 škod pri zvonovih — dokaz, da zvonovi vedno bolj in bolj pogostoma pokajo.

(Najstarejši veteran iz vojne proti Francozom) je Avgust Schmidt v Volgastu na Pomeranskem. Slavil je dne 11. februarija 1897 svoj 102. rojstni dan. Rojen je bil 1795 ter se 1813 in 1814 prostovoljno boril proti Francozom. Avgust Schmidt je še precej krepek, vidi pa skoro nič več.

(Strašna nesreča na morju.) Parnik »Ika« se je nedavno blizu Reke potopil, ker je bil vanj trčil neki angleški parnik. Samo 16 oseb je bilo rešenih, okoli 35 oseb je utonilo, med njimi dunajski profesor bogoslovja dr. Kopalik in župnik Pavletič.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Pošteni, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pové radovoljno plavni zastop v Gradeu, Radetzkygasse št. 1.

Listnica upravnistva. F. D. v Doberlinu: Dozdaj še tega lista ni. Ljudska knjižnica ne izhaja več.

Spominjajte se pri raznih veselicah, godovanjih in drugih veselih družbah dijaške kuhinje v Mariboru!

»Govorite in pišite povsod in vsikdar le slovenski in zahtevajte slovenske tiskovine, držite se tudi slovenskih šeg in slovenske noše!«

Loterijske številke.

Trst 25. septembra 1897: 6, 83, 30, 43, 84  
Linc » » » 33, 43, 77, 26, 39

Svilnato blago za plesišče 35 kr.

do 14 gld. 65 kr. meter — kakor tudi črna, bela in pisana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damasti itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrabcev itd.) Poštine in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani si usojam naznaniti slovenskemu prebivalstvu v Gornji Radgoni, da imam v svoji zalogi železnine: med drugimi železne

nagrobne križe,

močno pozlačene, vsake velikosti, po najnižji ceni.

Tudi železna kuhinjska posoda prav trpežna, žebli, vsa mizarska in in druga železnina se tukaj po najnižji ceni prodaje.

Štefan Kaufman,

na oglu poleg radgonske hranilnice št. 6. 1-4

Pridnega 1-2

konjskega hlapca,

ki je dober voznik, išče Maks Straschil, posestnik in trgovec na Bregu pri Ptuji. Od začetka dobi 8 gld. plačila na mesec.

30 dni čas poskušnje.

5-letno pisмено jamstvo.

WERTHEIMOV  
šivalni stroji.

Jako izv. čisto tiho šivajoč stroj za obitelji in za obrt.

Visok stroj za obitelji. gld. 35-50.

Vsak stroj, ki se v času poskušnje dobro ne obnese, vzamem na lastne stroške brez zadržka nazaj.



Agentov ni, zato prodajam za polovico navadne cene najboljšo robo. Zahtevajte cenike in obrazce šiva.

Pošiljam na vse kraje cesarstva. — Zaboj zastoj,

Razpošiljatelj šivalnih strojev 2-4

Louis Strauss,

zalagatelj društva c. kr. državnih in železniških uradnikov in učitelj. semenišča. Dunaj IV. Margarethenstr. 12. dn.

Mladenič, nraven in vsakega cerkovniškega in vsakega domačega dela zmožen, išče službe ter se kolikor mogoče priporoča. Več pove upravn. »Slov. Gosp.« 2-2

Kot kuharica v kakem farovžu išče službo pridna oseba, ki je že kot taka bila in je službo po smrti gosp. župnika zgubila. Več pri upravnistvu tega lista. 2-2

V vsakem vsaki poštno oddajnem okraju, v vsaki občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot 15

zakupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod »V. u. G.«, Gradec, poste restante.

Kdo pije  
Kathreiner-  
Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Ukradena 1-3  
je bila dne 29. avgusta t. l. 9 let stara kobilica posestniku in mlinarju Jožetu Senica v Cvetkoveh. Gmana je bila, kakor se je do zdaj zvedelo, preko dravskega mosta v Ptuj. Znamenja: Kobilica je po gorjem žvrotu sebnji strani manjši; na zadnji levi nogi nji manjka roga in ima na prsih (pod homotom) znamenje v velikosti krajcarja. Kdor bi kaj zvedel, naj to izgubljeni naznanil, kjer bo dobil primerno dobro plačo.

Podpisani si usojam vljudno naznaniti, da sem začel novo

kamnoseško obrt

Hilarijeve ulice. v Mariboru, Kokošinekov drevored.

ter se priporočam častiti duhovščini posebno za izdelovanje cerkvenih kamnoseških in podobarskih del pri altarjih, pridiznicah, krstnih kamnov, obhajilnih miz, grobov, različnih spomenikov itd.

Nové, lepe nagrobne kamne imam zmiraj v zalogi.

S spoštovanjem

J. F. PEYER,

kamnoseški mojster.

## Viničar

pri gosposki hiši s 4 delavci za 3 orale vinograda se sprejme ter dobi 45 gold., njivo in travnik, da si lahko redi troje glav živine. Mora tudi nemško znati. Več pové g. Franc Wreznik pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 1-2

## Kmetija

se proda na dobrem in veselem kraju. Poslopje je zidano doma in pri vinogradu. Possestvo obstoji iz pol oral vinograda, v katerem priraste do 10 polovnjakov vina, 8 oralov njiv, 8 oralov travnikov, 3 oralov gozda, v katerem se nabaja svetli premog, in pol oral vrta. Sadnih dreves je: 300 jablan, 100 sliv, 80 hrušek različne vrste. Na posestvu se lahko redi 10 glav živine. Tudi živina se proda. Več pové Andrej Ulipi, po dom. pri Marku, v okolici Lipa, občine Frankolovo pri Celju. 2-3



### Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja  
v Pregradi

pri Rogatec-Slatini. Preskušeni in potrjeni od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristneje, najreelneje in najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in plučne bolezni, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja trdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prepupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštne povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnje zelene varstvene znamke, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 12-30

Adolf Thierry, lekarnar  
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

## Kovaškega pomočnika,

izkušnega, išče Ana König, kovačeva udova, ali pa tudi najemnika. Oglašuje se naj vsaj do dne 15. oktobra pri Sv. Trojici, pošta Podlehnik pri Ptuj. 2-3

## Vrtnar

3-3

posebno za trgovinsko sočivje se išče, ali da prevzame vrt v najem ali da ga oskrbi proti plači. Vprašanje: Postfach 18 v Celju.

15-22

## Ivan Rebek

umetni in stavbeni ključar  
v Celji

Poljske ulice 14 (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se preč. duhovščini in slavn. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopij, osobito za **cerkvena dela**, katera se najlepše krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtno ograje, različne svetilnike. Izdelujem železna vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katera imam tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelovode, hišne telefone in telefone. Prevzamem tudi vsa železna **konstrukcijska dela**, bodi si: strehe, stopnice, evetličnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. —

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.

## Zaloga in posojilnica glasovirjev Berte Volkmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju v Mariboru,  
gosposke ulice 54. v pritličju,

priporoča svoj bogat sklad Mignon-glasovirjev za dvorane in koncerte, pianine in harmonije v najnovjših oblikah iz najslavnejših tovarn domačih in tujih dežel.

Prvotne tovarniške cene.

Novi glasovirji stanejo od 250 do 1200 gld.; harmoniji, po evropskih in ameriških sistemih od 60 gld. naprej.

**Pismeno jamstvo! Plača na obroke!**

Zmenjava in prodaja izigranih glasovirjev. — Posojila za najnižjo ceno.

Za Maribor in okolico edini zastop svetoznane trdke Friderika Ehrbar, c. kr. dvornega in kamornega izdelovalca glasovirjev na Dunaju ter slavnostne tovarne za harmonije Rudolfa Pajkr-a & dr. v Kraljevem gradu. 2-5



Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravljajo v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratnobil. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevaljo. — Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo ono:

„Velescenjeni gospod lekarnik!

Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delajočega trpotčevega soka; potrebujem jih za svoje poznanec. Jaz sem od dveh steklenic od nesnosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S poštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se torej, da jena vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan spošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (prikačnavši 20 kr. za zametek) ali pa po poštne povzetju. — Cenik raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpošilja se na zahtevo zastopnj in poštne prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

4-30